

Årsplan i geografi – 7.P

Hvordan hænger natur, mennesker og samfund sammen

De 4 gennemgående geografiske kompetenceområder

Kompetenceområde	Eleverne skal kunne
Undersøgelse	formulere spørgsmål, finde og vurdere geografiske oplysninger samt undersøge mønstre i kort, data, billeder og andre kilder.
Modellering	anvende og udvikle modeller af fx jordens opbygning, vandkredsløb, klima, landskaber og befolkningsudvikling.
Perspektivering	se geografiske forhold i sammenhæng og bevæge sig mellem lokale, nationale og globale perspektiver.
Kommunikation	formidle geografiske forklaringer gennem kort, figurer, modeller, mundtlige oplæg, digitale produktioner og faglige tekster.

Årsoversigt – ca. 40 skoleuger

Periode	Forløb	Centrale begreber	Kompetencefokus
Aug.–sep.	Geografi – at forstå verden	Kort, målestok, koordinater, verdensdele, natur- og kulturlandskab	Undersøgelse, kommunikation
Sep.–okt.	Jorden som planet	Jordens opbygning, pladetektonik, kontinenter, jordskælv, vulkaner	Modellering, undersøgelse
Okt.–nov.	Vejr og klima	Vejr, klima, temperatur, nedbør, klimazoner, klimadiagrammer	Modellering, perspektivering
Nov.–dec.	Vand – en livsnødvendig ressource	Vandkredsløb, grundvand, ferskvand, vandmangel, vandforbrug	Undersøgelse, perspektivering
Jan.	Landskaber og naturkræfter	Erosion, forvitring, floder, kyster, is og vind	Modellering, undersøgelse
Jan.–feb.	Befolkning og bosætning	Befolkningsvækst, tæthed, urbanisering, migration	Perspektivering, kommunikation
Feb.–mar.	Byen – menneskets landskab	Byudvikling, storbyer, funktioner, infrastruktur, levevilkår	Undersøgelse, modellering
Mar.–apr.	Råstoffer og energi	Ressourcer, fossile brændstoffer, vedvarende energi, energiforbrug	Perspektivering, modellering
Apr.–maj.	Landbrug og fødevarer	Dyrkningsformer, klima, jordbund, fødevareproduktion, global handel	Undersøgelse, perspektivering
Maj–jun.	En verden i forandring	Klimaændringer, bæredygtighed, globalisering, ulighed, fremtidsscenarier	Alle fire

1. Geografi – at forstå verden

Varighed: 4–5 uger

Centrale læringsområder:

- Korttyper og målestoksforhold
- Koordinater og verdensdele
- Højde, afstand og placering
- Natur- og kulturlandskab

Kompetencefokus: Undersøgelse + kommunikation

Forslag til aktivitet: Undersøg kort over Danmark og verden og træn at beskrive, sammenligne og forklare geografiske placeringer.

Produkt/evaluering: Miniopgave: Lav en geografisk guide til et selvvalgt sted med kort, fakta og forklaring.

2. Jorden som planet

Varighed: 4 uger

Centrale læringsområder:

- Jordens opbygning
- Pladetektonik
- Kontinentaldrift
- Jordskælv og vulkaner

Kompetencefokus: Modellering + undersøgelse

Forslag til aktivitet: Byg eller tegn modeller af jordens lag og pladebevægelser og find mønstre på kort.

Produkt/evaluering: Modelopgave: Forklar med en model, hvorfor jordskælv og vulkaner ofte forekommer bestemte steder.

3. Vejr og klima

Varighed: 4–5 uger

Centrale læringsområder:

- Vejr og klima
- Temperatur og nedbør
- Klimazoner
- Klimadiagrammer

Kompetencefokus: Modellering + perspektivering

Forslag til aktivitet: Sammenlign klimadiagrammer og forklar forskelle ud fra geografiske forhold.

Produkt/evaluering: Undersøgelse: Hvor ville du helst bo – og hvorfor? Brug geografiske data.

4. Vand – en livsnødvendig ressource

Varighed: 3–4 uger

Centrale læringsområder:

- Vandkredsløb
- Grundvand og ferskvand
- Vandforbrug
- Vandmangel

Kompetencefokus: Undersøgelse + perspektivering

Forslag til aktivitet: Undersøg, hvor vand kommer fra, hvordan det bruges, og hvorfor adgangen varierer.

Produkt/evaluering: Case: Har alle mennesker på Jorden lige adgang til rent vand?

5. Landskaber og naturkræfter

Varighed: 3 uger

Centrale læringsområder:

- Forvitring og erosion
- Floder
- Kyster
- Is og gletsjere
- Vind

Kompetencefokus: Modellering + undersøgelse

Forslag til aktivitet: Brug små forsøg og modeller til at vise, hvordan naturkræfter ændrer landskaber.

Produkt/evaluering: Forklaringsmodel: Vis med en model, hvordan et landskab kan ændre sig.

6. Befolkning og bosætning

Varighed: 3–4 uger

Centrale læringsområder:

- Befolkningstal
- Befolkningstæthed
- Befolkningsvækst
- Migration

Kompetencefokus: Perspektivering + kommunikation

Forslag til aktivitet: Læs kort og diagrammer og undersøg, hvorfor mennesker bor tæt nogle steder og spredt andre steder.

Produkt/evaluering: Dataopgave: Forklar et lands befolkningsudvikling med kort og grafer.

7. Byen – menneskets landskab

Varighed: 3 uger

Centrale læringsområder:

- Urbanisering
- Storbyer
- Byfunktioner
- Infrastruktur
- Levevilkår

Kompetencefokus: Undersøgelse + modellering

Forslag til aktivitet: Analyser en by med kort, satellitbilleder og egne modeller.

Produkt/evaluering: Projekt: Design en bydel, der tager hensyn til mennesker, transport, natur og ressourcer.

8. Råstoffer og energi

Varighed: 3–4 uger

Centrale læringsområder:

- Råstoffer
- Fossile brændstoffer
- Vedvarende energi
- Energiforbrug

Kompetencefokus: Perspektivering + modellering

Forslag til aktivitet: Sammenlign energikilder og undersøg geografiske fordele, ulemper og konsekvenser.

Produkt/evaluering: Argumentation: Hvilken energiløsning passer bedst til et bestemt område – og hvorfor?

9. Landbrug og fødevarer

Varighed: 3 uger

Centrale læringsområder:

- Jordbund
- Klima
- Dyrkningsformer
- Fødevarerproduktion
- Global handel

Kompetencefokus: Undersøgelse + perspektivering

Forslag til aktivitet: Undersøg, hvordan naturforhold og menneskelig aktivitet påvirker, hvad der dyrkes.

Produkt/evaluering: Case: Følg en fødevarer fra mark til forbruger og forklar sammenhænge.

10. En verden i forandring

Varighed: 4 uger

Centrale læringsområder:

- Klimaændringer
- Bæredygtighed
- Globalisering
- Ulighed

Kompetencefokus: Alle fire kompetencer

Forslag til aktivitet: Saml årets viden i tværgående problemstillinger om natur, mennesker, ressourcer og samfund.

Produkt/evaluering: Afsluttende projekt: Hvordan kan et valgt område blive mere bæredygtigt?

Fast struktur for et geografiforløb

Fase	Indhold	Kompetencefokus
1. Undren	Billede, kort, video, genstand eller problemstilling, der vækker nysgerrighed.	Undersøgelse
2. Viden	Læsning i grundbogen og fælles faglig opbygning.	Kommunikation
3. Undersøgelse	Data, kort, modeller, forsøg eller digitale geografiske værktøjer.	Undersøgelse + modellering
4. Perspektivering	Sammenlign lokale, nationale og globale forhold.	Perspektivering
5. Formidling	Forklar resultater gennem kort, model, præsentation eller digital produktion.	Kommunikation
6. Evaluering	Kort refleksion: Hvad har jeg lært, og hvordan ved jeg det?	Alle fire

Løbende elevprodukter

- Geografiske kort og kortfortolkninger.
- Klimadiagrammer med skriftlig forklaring.
- Modeller af jordens opbygning, vandkredsløb og landskabsdannelse.
- Case-undersøgelser af lande, byer eller geografiske problemstillinger.
- Korte mundtlige eller digitale formidlinger.
- Afsluttende tværgående projekt med problemstilling, data, analyse og konklusion.